

Whitepaper minicampings bij agrarische bedrijven in Noord-Holland Noord

Voor gemeentelijke beleidsontwikkeling inzake
minicampings

Wander Groot/Merlijn Pietersma

November 2025

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1.	Doel en aanleiding.....	2
Hoofdstuk 2.	Kernprincipes voor beleid	3
Hoofdstuk 3.	Beleidsaspecten	4

Hoofdstuk 1. Doel en aanleiding

Kleinschalig kamperen bij de boer, biedt agrariërs in Noord-Holland Noord (NHN) mogelijkheden voor verbreding van hun bedrijfsvoering. Dit draagt bij aan een vitaal platteland en sluit aan bij de groeiende vraag naar authentieke, rustige vakantie-ervaringen op het platteland.

Tegelijkertijd is sturing nodig om overaanbod, marktverstoring en landschappelijke versnippering te voorkomen.

Hoewel reguliere verblijfsrecreatie sinds 2018 regionaal is geborgd in het Ontwikkeldkader Verblijfsrecreatie NHN, ontbreekt een vergelijkbaar kader voor kleinschalige vormen.

Deze whitepaper biedt gemeenten een beleidsmatig kader om minicampings mogelijk te maken binnen heldere grenzen.

Scope van de whitepaper kleinschalige verblijfsrecreatie

Deze whitepaper is bedoeld voor gemeenten in NHN en bestrijkt verblijfsrecreatietypen die tot nu buiten de scope van de regionale visie verblijfsrecreatie en het ontwikkelkader vallen:

- <25 plaatsen (of <125 slaapplekken indien eigen kampeermiddel/boot) in jachthavens, jaarplaatsen op campings of toeristische kampeerplaatsen op campings en waarvoor bestemmingsplanwijziging/verandering van het omgevingsplan nodig is;
- <10 eenheden (of <40 slaapplekken in) recreatiewoningen en/of verhuuraccommodaties (al dan niet op het land of op het water), en waarvoor bestemmingsplanwijziging/verandering van het omgevingsplan nodig is;
- <15 hotelkamers (of <30 slaapplekken in hotelkamers) en waarvoor bestemmingsplanwijziging/verandering van het omgevingsplan nodig is;
- <15 bedden in een groepsaccommodatie en waarvoor bestemmingsplanwijziging/verandering van het omgevingsplan nodig is.
- Veelvoorkomende kleinschalige verblijfsrecreatievormen zoals:
 - Mini- en boerencampings (**dit document**)
 - B&B (separaat document)
 - Solitaire vakantiewoningen en -appartementen (separaat document)
 - Camperplaatsen (separaat document)

Hoofdstuk 2. Kernprincipes voor beleid

1. **Kleinschaligheid:** Maximaal 15 kampeerplaatsen, passend bij het agrarisch karakter.
2. **Nevenactiviteit:** De minicamping is altijd ondergeschikt aan een actief agrarisch bedrijf.
3. **Authenticiteit:** Aansluiting bij het boerenbedrijf, met ruimte voor variatie (kindvriendelijk, alleen volwassenen, trekkershutten, campers).
4. **Landschappelijke inpassing en versterking van landschap:** ruimtelijke kwaliteit staat centraal. Zo is een groene omzoming aangebracht en wordt biodiversiteit gestimuleerd.
5. **Beperking van verhuuraccommodaties:** Maximaal 3–4 eenvoudige eenheden zonder eigen sanitair.

Om inzicht te geven in het aantal minicampings waarover we spreken in NHN, is in onderstaand schema zichtbaar gemaakt bij welk deel van het totale campingsaanbod (kolom Campings en plekken) we spreken over het begrip minicampings (kolom: Max). In deze kolom Max. wordt duidelijk dat gemeenten vaak een hogere grens dan 15 hanteren voor minicamping. Het maximum aantal plekken varieert tussen 15 en 45 (Opmeer).

	Campings	plekken	Max.	Waarvan <max plekken	Plekken
Alkmaar	4	467	15	1	20
Bergen	10	331			
Castricum	11	2648	35	7	204
Den Helder	11	979	35	8	195
Dijk en Waard	4	205		2	32
Drechterland	3	80	35	3	80
Enkhuizen	2	212	25	0	0
Heiloo	0	0	15	0	0
Hollands Kroon	15	759	15	0	0
Hoorn	1	10	15	0	0
Koggenland	6	739		2	41
Medemblik	9	457	15	4	85
Opmeer	3	90	45	3	90
Schagen	41	4266	40	20	410
Stedebroec	2	75	15	1	5
Texel	44	3388	15	34	519
Uitgeest	4	103	15	3	79
Totaal NHN	170	14809	335	88	1760
Bron: Landelijke Data Aliantie					

Hoofdstuk 3. Beleidsaspecten

1. Maximaal aantal kampeerplaatsen

Meest voorkomend beleid: Vrijwel alle gemeenten in NHN hanteren een maximum van **15 standplaatsen** voor minicampings. Dit aantal is afkomstig uit landelijke richtlijnen (zoals van SVR) en wordt breed gedragen als grens tussen kleinschaligheid en reguliere, commerciële verblijfsrecreatie.

Inspirerende voorbeelden: Op Texel wordt dit maximum strikt gehandhaafd. In Drechterland geldt het maximum eveneens, maar is ontheffing mogelijk bij bestaande situaties.

Beleidsadvies: Hanteer 15 standplaatsen als bovengrens. Sta uitbreiding alleen toe bij bestaande situaties die in het verleden zo zijn ontstaan en waarmee de gemeente instemde.

2. Agrarisch hoofdgebruik

Meest voorkomend beleid: Minicampings zijn alleen toegestaan als nevenactiviteit bij een actief agrarisch bedrijf. De meeste gemeenten toetsen feitelijk gebruik, meestal zonder harde NGE-norm (Nederlandse Grootte Eenheden van agrarische bedrijven).

De feitelijke functiebestemming in het omgevingsplan is dan: agrarisch met kamperen toegestaan.

Inspirerende voorbeelden: Texel, Schagen en Koggenland benadrukken dat kamperen aanvullend moet zijn op een bedrijf dat daadwerkelijk agrarische productie draait. In sommige Limburgse en Veluwe gemeenten wordt een minimum NGE gehanteerd (bijv. 35 NGE in Haaren).

Beleidsadvies: Laat de agrarische activiteit leidend zijn, zonder een keiharde NGE-norm. Maak ruimte voor ook kleinere, natuur-inclusieve bedrijven met een aantoonbare landbouwactiviteit. Kleinschalig kamperen dient te worden beëindigd indien het agrarisch bedrijf de agrarische bedrijfsactiviteiten heeft beëindigd.

3. Openingsperiode

Meest voorkomend beleid: Een seizoen van **15 maart tot 31 oktober** is gangbaar. Deze periode voorkomt dat minicampings ongemerkt veranderen in jaarrond verblijfsrecreatie.

Inspirerende voorbeelden: Texel is streng op seizoensgrenzen. In Opmeer is er iets meer ruimte, mits de agrarische cyclus dit toelaat.

Beleidsadvies: Hanteer 15 maart – 31 oktober als standaard. Jaarrond gebruik alleen met expliciete motivatie en planologische regeling.

4. Toegestane kampeermiddelen

Meest voorkomend beleid: Toegestaan zijn tenten, caravans en campers. Niet toegestaan zijn chalets, stacaravans of vaste recreatiewoningen.

Inspirerende voorbeelden: Bergen en Castricum beperken expliciet het gebruik tot mobiele middelen. In Hollands Kroon is verankerd dat er geen permanente voorzieningen buiten het bouwvlak mogen staan.

Beleidsadvies: Beperk de kampeermiddelen tot mobiele eenheden zonder vaste fundering. Deze eenheden maken gebruik van nutsvoorzieningen op de camping (water, gas, elektra). Sluit chalets, tiny houses en stacaravans uit.

5. Verhuuraccommodaties

Meest voorkomend beleid: Verhuur van maximaal **3 tot 4 eenvoudige accommodaties zonder eigen sanitair** wordt gedoogd of toegestaan.

Inspirerende voorbeelden: Schagen en Heiloo noemen trekkershutten expliciet in hun beleid. In Uitgeest worden pipowagens of safaritenten toegestaan als aanvulling op het totaal.

Beleidsadvies: Laat maximaal 3–4 eenvoudige verhuureenheden toe, zonder eigen sanitair (wc badkamer) en keuken. Denk aan trekkershutten, pipowagens en eenvoudige safaritenten.

6. Oppervlakte en situering

Meest voorkomend beleid: Kampeerterreinen liggen bij voorkeur **binnen het agrarisch bouwvlak** of direct grenzend aan het erf. De meeste minicampings gebruiken tussen de 0,5 en 1 hectare.

Inspirerende voorbeelden: In Opmeer mag het kampeerterrein buiten het bouwvlak liggen als er sprake is van goede landschappelijke inpassing. Texel beperkt zich tot het bouwvlak.

Beleidsadvies: Sta situering toe binnen of direct aansluitend aan het erf. Beperk totale oppervlakte tot circa 1 hectare.

7. Toegestane bebouwing

Meest voorkomend beleid: Functionele voorzieningen zijn toegestaan: toiletgebouw, afwasplaats, kleine opslag. Gebruik van bestaande bebouwing heeft de voorkeur.

Inspirerende voorbeelden: In Uitgeest wordt actief ingezet op hergebruik van bestaande schuren voor sanitair. Texel staat nieuwbouw toe tot max. 50 m² mits passend in het erfbeeld.

Beleidsadvies: Sta alleen functionele bebouwing toe en stimuleer gebruik van bestaande gebouwen. Sluit recreatiewoningen en luxe voorzieningen uit zoals privé-sanitair op de plaats.

8. Landschappelijke inpassing

Beleidsadvies: door de initiatiefnemer wordt er een beplantingsplan overlegd ten behoeve van een goede landschappelijke inpassing waarbij in elk geval sprake moet zijn van een groene omzoming en/of zichtlijnen. Het is wenselijk dat er maatregelen op en rondom het kampeerterrein genomen worden ter bevordering van de biodiversiteit.

Tweesporenmodel

Spoor 1: Minicamping als nevenactiviteit

- Max. 15 plaatsen.
- Actief agrarisch bedrijf vereist en kamperen is onderschikt hieraan.
- Functionele voorzieningen toegestaan.
- Vergunning via reguliere procedure mogelijk.
- Bestemming blijft agrarisch met kamperen toegestaan (op basis van vergunning).

Spoor 2: Volwaardig verblijfsrecreatiebedrijf

- Meer dan 15 plaatsen en/of zelfstandige verblijfsrecreatie functie.
 - Toetsing via omgevingsplanaanvraag.
 - Verblijfsrecreatie bestemming vereist.
-

Beslisboom: Is kamperen bij de boer mogelijk?

1. Is er een actief agrarisch bedrijf op de locatie?
 - Nee → Geen minicamping toegestaan (tenzij recreatief herbestemd via planprocedure).
 - Ja → Ga door naar stap 2.
2. Wordt het aantal standplaatsen beperkt tot 15?
 - Nee → Omgevingsplanprocedure voor verblijfsrecreatiebedrijf nodig.
 - Ja → Ga door naar stap 3.
3. Zijn er maximaal 3–4 verhuureenheden zonder eigen sanitair?
 - Nee → Beoordeel via maatwerk of beperk het aanbod.
 - Ja → Ga door naar stap 4.
4. Ligt de camping binnen of direct aansluitend aan het bouwvlak?
 - Nee → Alleen mogelijk bij goede landschappelijke inpassing.
 - Ja → Toestaan via reguliere vergunningprocedure.

Tot slot

Met deze whitepaper kunnen gemeenten in NHN een afgewogen beleid voeren voor minicampings. Door het benoemen van veelvoorkomende beleidslijnen en inspirerende voorbeelden worden keuzes richting ondernemers en raadsleden beter onderbouwd. Zo ontstaat ruimte voor agrarische verbreding, zonder dat het recreatief gebruik het landschap, de markt of het platteland overbelast.

Deze whitepaper is gebaseerd op een analyse van gemeentelijk beleid en praktijkvoorbeelden uit NHN en andere landelijke gebieden.

Bijlage 1: Gemeentelijke regelingen Noord-Holland Noord

Gemeente	Bestemmingsplanregels	Max. aantal plekken	Eisen ondernemer	Oppervlakte-eisen
Alkmaar	Buitemgebied bevat mogelijkheden voor nevenactiviteiten bij agrarisch gebruik	Max. 15 in praktijk	Agarisch hoofdgebruik vereist, vergunning via omgevingsplan	Landschappelijke inpassing vereist
Bergen	Facetbestemmingsplan Recreatie regelt toeristische kampeerpunten agrarisch gebied	Per locatie verschillend, totaal ±120	Landschappelijke toets en agrarische status vereist	Binnen agrarisch bouwvlak
Castricum	Kadernota Buitemgebied 2010 biedt ruimte voor agrotourisme	±30 (praktijkvoornbed)	Agarisch gebruik vereist met streekgerichte nevenactiviteit	Binnen agrarisch bouwvlak
Den Helder	Nora Kamperen bij de boer 2007, bestemmingsplan Buitemgebied	15 + 2 trekshuizen	Actief agrarisch bedrijf vereist, vergunning of melding	Binnen agrarisch bouwvlak
Dijk en Waard	Omgevingsplan vereist ontheffing buiten bestaand kampeerterrein	Niet vastgelegd, per aanvraag	Vergunning vereist bij afwijking van plan	Binnen agrarisch bouwvlak of met inpassing
Drechterland	Kamperen onderdeel van ontwikkeling Enkhuizen and; toerismebeleid	15	Vergunningplicht, landschappelijke toets	Niet gespecificeerd
Enkhuizen	Geen expliciet kampeerbeleid; landelijke richtlijn toegepast	Tot 25	Via projectmatige ontwikkeling	Landschappelijke toets vereist
Heloo	Toegestaan binnen agrarisch perceel met recreatieve nevenfunctie	15	Actief agrarisch bedrijf vereist	Binnen bouwvlak of met landschappelijke inpassing
Hollands Kroon	Geen specifiek kampeerbeleid; omgevingsplan en APV van toepassing	Max. 15 in praktijk	Melding of vergunning per locatie vereist	Niet gespecificeerd
Koggenland	Bestemming Landelijk Gebied; kamperen mogelijk onder voorwaarden	25	Agarische nevenactiviteit, vergunningplicht	Landschappelijke inpassing vereist
Medemblik	Geen expliciet beleid online, mogelijk via vrijstelling	Tot 10	Aanvraag omgevingsvergunning	Landschappelijke inpassing vereist
Ommer	Buitemgebied: nevenfunctie toegestaan, max. 40 standplaatsen met afstandscriteria	40	Melding of aanvraag via BOPA	Niet gespecificeerd
Schagen	Structuurvisie staat agrarisch-recreatief gebruik toe	10-15	Agarisch hoofdgebruik vereist, vergunning	≥ 0,5 ha, ≥ 500 m van reguliere camping
Stede Broec	Buitemgebied 2013, parapluplan verblijfsrecreatie	15	Vergunningplicht, agrarisch gebruik vereist	Niet gespecificeerd
Texel	Bestemming Buitemgebied; afwijkingsbevoegdheid voor kleinschalig kamperen en bij agrarisch bedrijf	15 (APV), tot 25 mogelijk met vergunning	Actief agrarisch bedrijf met volwaardigheidsbeis	Binnen agrarisch bouwvlak, landschappelijke inpassing verplicht
Uitgeest			Actief agrarisch bedrijf vereist, ontheffing bij afwijking	Bouwvlak max 1-1,5 ha, landschappelijke inpassing vereist

Gemeente	Bestemmingsplanregels	Max. aantal plekken	Eisen ondernemer	Oppervlakte-eisen
Alkmaar	Buitemgebied bevat mogelijkheden voor nevenactiviteiten bij agrarisch gebruik	Max. 15 in praktijk	Agarisch hoofdgebruik vereist, vergunning via omgevingsplan	Landschappelijke inpassing vereist
Bergen	Facetbestemmingsplan Recreatie regelt toeristische kampeerpunten agrarisch gebied	Per locatie verschillend, totaal ±120	Landschappelijke toets en agrarische status vereist	Binnen agrarisch bouwvlak
Castricum	Kadernota Buitemgebied 2010 biedt ruimte voor agrotourisme	±30 (praktijkvoornbed)	Agarisch gebruik vereist met streekgerichte nevenactiviteit	Binnen agrarisch bouwvlak
Den Helder	Nora Kamperen bij de boer 2007, bestemmingsplan Buitemgebied	15 + 2 trekshuizen	Actief agrarisch bedrijf vereist, vergunning of melding	Binnen agrarisch bouwvlak
Dijk en Waard	Omgevingsplan vereist ontheffing buiten bestaand kampeerterrein	Niet vastgelegd, per aanvraag	Vergunning vereist bij afwijking van plan	Binnen agrarisch bouwvlak of met inpassing
Drechterland	Kamperen onderdeel van ontwikkeling Enkhuizen and; toerismebeleid	15	Vergunningplicht, landschappelijke toets	Niet gespecificeerd
Enkhuizen	Geen expliciet kampeerbeleid; landelijke richtlijn toegepast	Tot 25	Via projectmatige ontwikkeling	Landschappelijke toets vereist
Heloo	Toegestaan binnen agrarisch perceel met recreatieve nevenfunctie	15	Actief agrarisch bedrijf vereist	Binnen bouwvlak of met landschappelijke inpassing
Hollands Kroon	Geen specifiek kampeerbeleid; omgevingsplan en APV van toepassing	Max. 15 in praktijk	Melding of vergunning per locatie vereist	Niet gespecificeerd
Koggenland	Bestemming Landelijk Gebied; kamperen mogelijk onder voorwaarden	25	Agarische nevenactiviteit, vergunningplicht	Landschappelijke inpassing vereist
Medemblik	Geen expliciet beleid online, mogelijk via vrijstelling	Tot 10	Aanvraag omgevingsvergunning	Landschappelijke inpassing vereist
Ommer	Buitemgebied: nevenfunctie toegestaan, max. 40 standplaatsen met afstandscriteria	40	Melding of aanvraag via BOPA	Niet gespecificeerd
Schagen	Structuurvisie staat agrarisch-recreatief gebruik toe	10-15	Agarisch hoofdgebruik vereist, vergunning	≥ 0,5 ha, ≥ 500 m van reguliere camping
Stede Broec	Buitemgebied 2013, parapluplan verblijfsrecreatie	15	Vergunningplicht, agrarisch gebruik vereist	Niet gespecificeerd
Texel	Bestemming Buitemgebied; afwijkingsbevoegdheid voor kleinschalig kamperen en bij agrarisch bedrijf	15 (APV), tot 25 mogelijk met vergunning	Actief agrarisch bedrijf met volwaardigheidsbeis	Binnen agrarisch bouwvlak, landschappelijke inpassing verplicht
Uitgeest			Actief agrarisch bedrijf vereist, ontheffing bij afwijking	Bouwvlak max 1-1,5 ha, landschappelijke inpassing vereist